

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/66/2017
Identifikačné číslo spisu:	2212010243
Dátum vydania rozhodnutia:	15.11.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2212010243.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháлика a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2017, v trestnej veci proti obvinenému E. J. v konaní o neosvedčení sa v skúšobnej dobe po podmienenom odsúdení, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 22. novembra 2016, sp. zn. 3 Tos 186/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolanie obvineného E. J. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Dunajská Streda uznesením z 23. mája 2016, sp. zn. 1 T 69/2012, rozhodol podľa § 50 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. tak, že u odsúdeného E. J., nar. XX.X.XXXX, bytom F. W. - Q. č. XXX, predlžuje skúšobnú dobu do 3.5.2017.

Proti tomuto uzneseniu v neprospech odsúdeného podal sťažnosť prokurátor, o ktorej Krajský súd v Trnave uznesením z 22.11.2016, sp. zn. 3 Tos 186/2016, rozhodol podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. tak, že zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu. Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. odsúdenému E. J., nar. XX.XX.XXXX, nariadil výkon trestu odňatia slobody v trvaní 1 rok, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda z 13.04.2012, sp. zn. 1 T 69/2012, pretože sa v skúšobnej dobe neosvedčil. Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. sa odsúdený zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Uznesenie krajského súdu 17. augusta 2017 dovolaním napadol obvinený E. J. prostredníctvom obhajcu (plnomocenstvo JUDr. Gabrielovi Almášiovi udelené 16. júna 2017) z dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., nakoľko rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. S rozhodnutím krajského súdu sa nestotožňuje a má za to, že súd prvého stupňa správne posúdil výnimočné okolnosti prípadu, na základe ktorých rozhodol o predĺžení skúšobnej doby. V trestnom zákone a ani v žiadnom inom právnom predpise platnom a účinnom na území Slovenskej republiky nie je uvedené, že skúšobnú dobu nemožno predĺžiť, ak uplynula. Je pravda, že striktnou aplikáciou gramatického výkladu

ustanovenia § 50 ods. 4 Tr. zák. možno prísť k záveru, že skúšobnú dobu, ktorá už raz uplynula nie je možné predĺžiť. Na druhej strane však treba dať do pozornosti, že gramaticky výklad nie je jedinou metódou výkladu práva a právo treba vykladať použitím všetkých dostupných interpretačných postupov, v danom prípade teleologickom. Účelom predĺženia skúšobnej doby podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody je bezpochyby umožniť odsúdenému pokračovať v živote na slobode s prihliadnutím na výnimočné okolnosti prípadu a dať mu tak šancu, aby „presvedčil súd“, že nariadenie výkonu trestu nie je potrebné. Pri predĺžení skúšobnej doby treba rešpektovať zákonnú požiadavku maximálnej dĺžky jej trvania, ktorá je päť rokov. Zákon neustanovuje súdu povinnosť, v akom konkrétnom čase musí rozhodovať o osvedčení alebo neosvedčení sa v skúšobnej dobe, samozrejme okrem zákonných požiadaviek obsiahnutých v § 50 ods. 4 a ods. 5 Tr. zák. Z právneho názoru sťažujúceho sa prokurátora, ktorý si osvojil aj krajský súd v napadnutom uznesení je možné vyvodiť záver, a to že ak rozhoduje súd počas skúšobnej doby, tak môže odsúdenému poskytnúť „druhú šancu“ v podobe predĺženia skúšobnej doby, ak však rozhoduje až po skončení skúšobnej doby, tak odsúdenému je už takáto príležitosť odňatá. Uvedený záver je absurdný, a preto nemôže byť preferovaný. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného a v zmysle § 386 ods. 2 Tr. por. uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na nové prejednanie.

Dovolanie obvineného bolo na vedomie, s právom vyjadriť sa k nemu zaslané prokurátorovi 11. septembra 2017. Vo vyjadrení z 27. októbra 2017 prokurátor uviedol, že skúšobnú dobu, ktorá uplynula 03. mája 2015, už okresný súd nemohol 23. mája 2016 predĺžiť, lebo už skončila - neplynula (§ 50 ods. 4 Tr. zák.). Nie sú dané dôvody dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Vyjadrenie prokurátora bolo na vedomie 7.11.2017 zaslané obvinenému a jeho obhajcovi s tým, že majú právo sa k nemu vyjadriť.

Trestný spis Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 1 T 69/2012, spolu s dovolaním obvineného E. J. bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 18. októbra 2017.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako dovolací súd (ďalej len najvyšší súd alebo dovolací súd, § 377 Tr. por.) v rámci predbežného preskúmavania veci zistil, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, na príslušnom súde (§ 369 ods. 2 písm. b/, § 373 ods. 1, ods. 2, § 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a dovolanie má aj po obsahovej a formálnej stránke náležitosti požadované ustanovením § 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por. Dovolaním obvinený však napáda rozhodnutie, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 382 písm. f/ Tr. por.)

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia, ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie :

a/ rozsudok a trestný rozkaz,
b/ uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
c/ uznesenie o zastavení trestného stíhania,
d/ uznesenie o podmienечnom zastavení trestného stíhania,
e/ uznesenie o podmienечnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
f/ uznesenie o schválení zmiernu a zastavení trestného stíhania,
g/ rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
h/ rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a/ až g/, alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1. Podľa odseku 2 písm. b/ tohto

ustanovenia proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Tr. por. oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

V posudzovanom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu z 22.11.2016, sp. zn. 3 Tos 186/2016, ktorým podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda z 23.05.2016, sp. zn. 1 T 69/2012, o predĺžení skúšobnej doby obvinenému v zmysle § 50 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. a súčasne krajský súd rozhodol podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. o nariadení výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 1 roka uložený obvinenému trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda z 13.04.2012, sp. zn. 1 T 69/2012, pretože sa v skúšobnej dobe neosvedčil a podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. pre výkon tohto trestu ho zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Nejde teda o rozhodnutie vo veci samej, čo je zrejmé z ustanovenia § 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por., kde sú kumulatívne taxatívne určené podmienky pre podanie dovolania. O rozhodnutie vo veci samej v danom prípade išlo vtedy, keď prvostupňový súd rozhodol trestným rozkazom o odsúdení obvineného k trestu odňatia slobody v trvaní 1 roka s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 3 roky. V posudzovanom prípade išlo o rozhodovanie vo vykonávacom konaní v zmysle § 420 s poukazom na § 419 Tr. por.

Rovnako to vyplýva aj z ustanovenia § 371 ods. 2, ods. 3 Tr. por., kde sú vymedzené rozhodnutia o väzbe, o podmienenom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienené odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienenom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste. V týchto prípadoch však dovolanie môže podať výlučne minister spravodlivosti, nie obvinený.

Neprípustnosť dovolania napokon vyplýva aj z ustanovenia § 382 písm. f/ Tr. por., podľa ktorého dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Navyše najvyšší súd poukazuje aj na ustanovenie § 382 písm. b/ Tr. por., podľa ktorého dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou. Ide teda o kumuláciu dvoch dôvodov na odmietnutie dovolania, z ktorých prioritné je, že dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

K uvedenému najvyšší súd navyše dodáva, že obvinený E. J. bol trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda z 13. apríla 2012, sp. zn. 1 T 69/2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 3. mája 2012, uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. účinného do 01.01.2011, na tom skutkovom základe ako je to uvedené v tomto trestnom rozkaze, pričom skutok bol spáchaný 27. septembra 2011. Za to bol obvinenému uložený podľa § 348 ods. 1, § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 1 roka. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. výkon tohto trestu mu bol podmienené odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba na 3 roky. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol mu uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 3 roky.

Určená skúšobná doba uplynula 4. mája 2015 (nie 3. mája 2015 ako na to poukázal prvostupňový súd a krajský súd v napadnutom uznesení a prokurátor vo vyjadrení), pretože podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda z 12. marca 2013, sp. zn. OT 22/2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 12. marca 2013, bol obvinený E. J. uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je to uvedené v tomto rozhodnutí, pričom skutok bol spáchaný 9. marca 2013. Za to bol obvinenému uložený podľa § 348 ods. 1, § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov a podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol pre jeho výkon zaradený do ústavu so stredným stupňom strázenia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol mu uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 4 roky. Uložený nepodmienečný trest v trvaní 6 mesiacov obvinený vykonal 9. septembra 2013.

Odhliadnuc od toho, že obvinený bolo v oboch prípadoch súdne riešený na rovnakom súde, odpisom registra trestov a lustráciou v STA odsúdenie v skúšobnej dobe mal samosudca preukázané už 28. októbra 2015. Verejné zasadnutie okresný súd 04.02.2016 určil na 2. marca 2016, ktoré postupne odročil na 23.03.2016, 13.04.2016 a 23. mája 2016, kde rozhodol o predĺžení skúšobnej lehoty. Rozhodol tak aj za situácie, že obvinený v skúšobnej dobe spáchal úmyselný prečin rovnakého charakteru, za aký mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Uvedené prietahy išli prioritne na vrub okresného súdu, ktorý si musel byť vedomý, že skúšobná doba uplynula 04. mája 2015 a lehota na rozhodnutie uplynie 4. mája 2017 v zmysle § 50 ods. 6 Tr. zák., pretože v skúšobnej dobe bol trestne stíhaný a aj právoplatne odsúdený.

Rozhodnutie podľa § 50 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. o ponechaní podmienečného odsúdenia v platnosti a súčasne o primeranom predĺžení skúšobnej doby môže súd urobiť len v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia, o ktoré ide. Lehota predĺženej skúšobnej doby začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po uplynutí posledného dňa skúšobnej doby, ktorá sa predĺžila.

Podľa § 50 ods. 6 Tr. zák. rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinnu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v skúšobnej dobe trestné stíhanie pre iný trestný čin.

Sťažnosť prokurátora a trestný spis bol krajskému súdu doručený 11.11.2016, hoci okresný súd mal dôvody sťažnosti k dispozícii už 21. júla 2016, ktorú procesným stranám zaslal až v októbri 2016. Krajský súd o sťažnosti rozhodol 22. novembra 2016. Tým došlo k ďalším prietahom, ktoré spôsobil výlučne prvostupňový súd.

Krajský súd napadnutým uznesením z 22.11.2016, sp. zn. 3 Tos 186/2016, napravil pochybenie prvostupňového súdu, a to zákonným spôsobom, ktoré netrpí žiadnymi vadami a súladné so zákonom bolo aj konanie, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo.

Najvyšší súd na podklade vyjadreného dovolanie obvineného odmietol z dôvodu, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné v zmysle § 382 písm. f/ Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.